

“L’Empordà és un lloc escaient per a situar-hi una novel·la negra”

El periodista i escriptor Xavier Moret (Barcelona, 1952) publica a l'editorial Empúries la novel·la *Tramuntana*, protagonitzada pel detectiu Max Riera, personatge que ja ha fet servir en tres novel·les anteriors. També és autor de llibres de viatges.

—Al detectiu Max Riera li encarreguen una novel·la negra situada a l’Empordà. Així s’estableix un joc entre la tasca d’investigador i la de potencial escriptor. El lector sospita que la novel·la serà la que llegeix sense saber si al final el detectiu l’escriurà o no. És un misteri afegit a la trama.

—Sí. És un joc d’ambigüitat. No queda clar si és la realitat que inspira la novel·la negra o la novel·la negra que incideix sobre la realitat. M’interessava aquest joc de temes ambigus perquè et permet de jugar entre ficció i realitat en un terreny en què la novel·la negra se sent molt bé. La novel·la negra es basa en la realitat però hi afegeix uns elements extrems, com ara el nus i el desenllaç, inventats.

—L’espai físic, és a dir, la geografia empordanesa, hi té un pes important. Ja des del títol, es veu que hi ha una voluntat clara de descriure’l, de fer una radiografia de la comarca, de les característiques actuals i de les de sempre. La novel·la és un viatge a l’Empordà.

—En certa manera, sí. Fins ara havia situat en Max Riera en àmbits urbans de Barcelona. Els meus amics em deien que la novel·la negra és urbana, que sempre fa un retrat sociològic urbà, i jo vaig pensar que era possible de fer-lo també d’una comarca. Des de Maragall s’ha idealitzat l’Empordà i s’ha pensat que és un paradís, amb una calma absoluta, sobretot per als barcelonins, on mai no passa res, i on es va a ser feliç. Però jo volia contrastar-ho amb la trama d’una novel·la negra, és a dir, trencar aquesta imatge idíl·lica.

—També es veu a la novel·la que l’Empordà és una comarca plena de contrastos. Hi ha la Costa Brava, els pobles de pagès, prostitució a dojo, corrupció, sang i fetge...

—Pel que fa al crim, s’ha produït una globalització. A la Costa Brava hi ha hagut molta especulació immobiliària i això vol dir un fons de corrupció, conflictes d’interessos i, amb la proliferació dels bordells de carretera, l’aparició de les màfies que

Xavier Moret publica *Tramuntana*, novel·la negra protagonitzada pel detectiu Max Riera, a l'editorial Empúries.

controlen les noies. L’Empordà és un lloc escaient per a una novel·la negra. L’aparició del cadàver d’una dona en un bosc desencadena l’examen de la comarca.

—Hi podeu mantenir molts dels tòpics de la novel·la negra.

—Sí. Perquè de fet la novel·la negra es basa en mots tòpics repetits. Em feia gràcia que el protagonista s’imaginés que el punt de partida de moltes novel·les negres és l’aparició d’una rossa espectacular i fantasiegés sobre aquesta aparició fins que acabés essent realitat. Això et permet de fer una mica de metaliteratura al voltant de la novel·la negra. Al mateix temps que expliques una acció n’expliques el procés de creació.

—No voleu que hi aparegui la policia. Com si no existís.

—Max Riera és un detectiu alternatiu que desconfia de la policia perquè idealitza el seu antic món hippy. Com que és escrit des del seu punt de vista, no hi ha contacte entre el seu món i el de la policia.

—No hi ha moltes coses de l’autor en Max Riera?

—És un company de generació. No sóc jo, però hi he posat alguns trets personals, cosa que permet de compartir un mirador generacional, compartir uns punts de vista. Hi ha complicitat amb l’autor, sí. Això fa que tingui una mirada més distanciada de la realitat que la que tindria un detectiu convencional. Però ell és més hippy que no pas jo, està més penjat dels anys 60 i 70, que té més idealitzats que no jo.

—Mirada distanciada i, a més, sorneguera, escèptica.

—És això, irònica. Cada detectiu té la seva mirada pròpia. En el cas de Max Riera és un punt de vista marcadament generacional contrastat amb l’actual. Una de les gràcies de la novel·la negra, a més del retrat sociològic, és la mirada personal del detectiu que has creat. Quan t’empesques un nou tipus de detectiu, inventes un tipus de mirada.

—La redacció del *Viatge per la Costa Brava*, publicat el 2008, us ha facilitat la de *Tramuntana*?

—Sí. De fet, *Tramuntana* és fruit d’aquest viatge de Portbou a Blanes. Mentre el feia vaig pensar, què passaria si hi situés una novel·la negra.

Lluís Bonada